

EU jogrendszer

2017. október 11.

Előzetes döntéshozatali eljárás

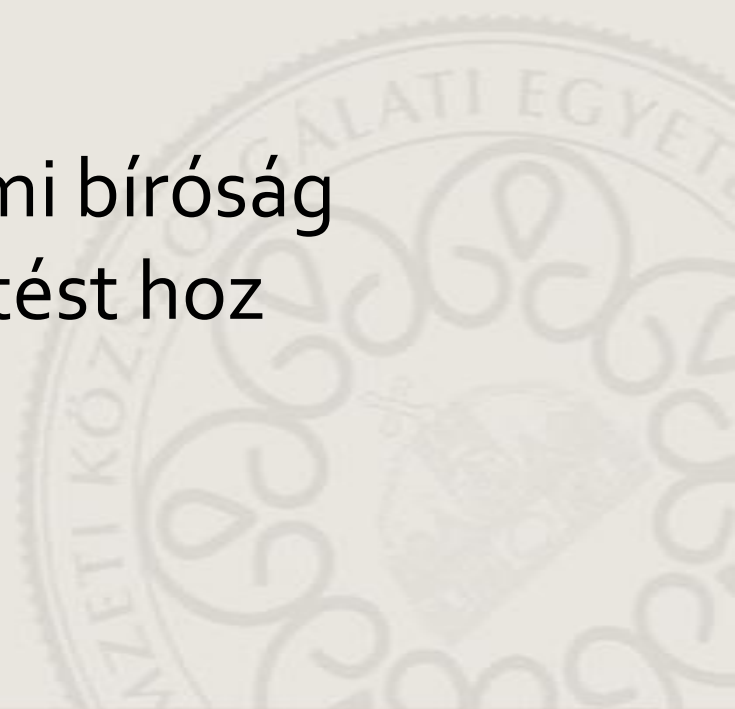

Előzetes döntéshozatali eljárás

- együttműködés a tagállami bíróságok és az Európai Bíróság között
- a tagállami bíróság az előtte folyamatban levő ügyben előzetes döntést kér az Európai Bíróságtól
  - ✓ uniós jog érvényessége
  - ✓ uniós jog értelmezése

Előzetes döntéshozatali eljárás

- a tagállami bíróság saját eljárását felfüggeszti
- kérdést intéz az Európai Bírósághoz
- a választ követően a tagállami bíróság folytatja az eljárását, és döntést hoz

Előzetes döntéshozatali eljárás

Az Európai Bíróság

- nem fellebbezési fórum
- nem dönti el az alapjogvitát
- az alapeljárásban felmerült ténykérdést nem bírálja el
- nem határoz a tagállami jogszabályok értelmezése, illetve alkalmazása vonatkozásában jelentkező véleménykülönbség tárgyában

Előzetes döntéshozatali eljárás

Csak!!

- az uniós jog érvényessége és értelmezése

Előzetes döntéshozatali eljárás

EUMSZ 267. cikk

Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a következő kérdésekben:

- a) a Szerződések értelmezése;
- b) az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése;

Előzetes döntéshozatali eljárás

Ha egy tagállam bírósága előtt ilyen kérdés merül fel, és ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére, kérheti az Európai Unió Bíróságát, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést.

Ha egy tagállam olyan bírósága előtt folyamatban lévő ügyben merül fel ilyen kérdés, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, e bíróság köteles az Európai Unió Bíróságához fordulni.

Előzetes döntéshozatali eljárás

Ha egy tagállami bíróság előtt folyamatban lévő ügyben olyan kérdés merül fel, amely valamely fogva tartott személyt érint, az Európai Unió Bírósága a lehető legrövidebb időn belül határoz.

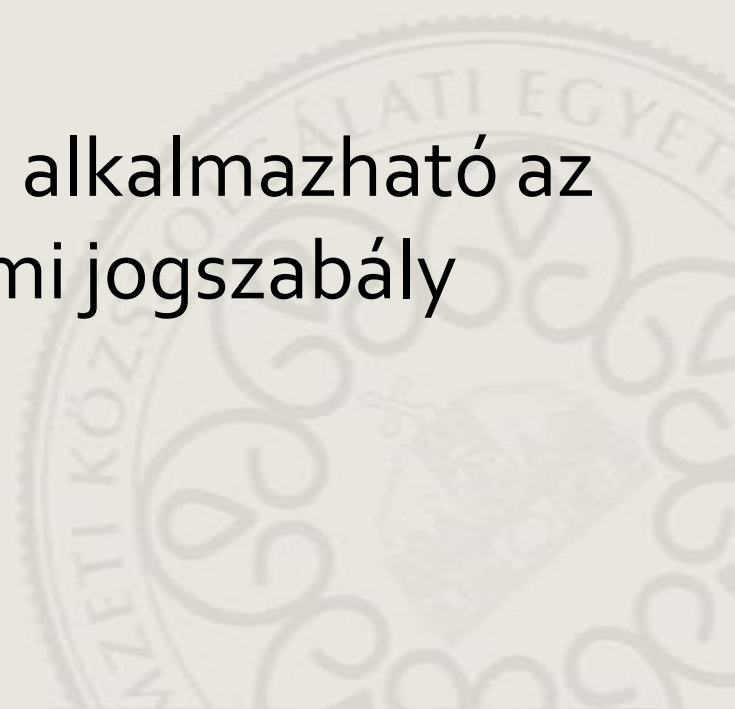

Előzetes döntéshozatali eljárás

- Szerződések értelmezése
- Uniós intézmények, szervek, hivatalok jogi aktusainak
- a nemzeti rendelkezések értelmezése a tagállami bíróság feladata
- az Európai Bíróság tájékoztatja a kérdést előterjesztő bíróságot az értelmezésre vonatkozó szempontokról

Előzetes döntéshozatali eljárás

- tagállami szabályt nem semmisíthet meg és érvénytelenségéről sem nyilatkozhat
- uniós jog elsődlegesség: nem alkalmazható az uniós joggal ellentétes tagállami jogszabály

Előzetes döntéshozatali eljárás

Az érintett joganyag

- elsődleges jogforrások
- másodlagos jogforrások

Előzetes döntéshozatali eljárás

Az eljárás kezdeményezésére jogosult

- tagállami bíróságok
- több tagállam által közösen szervezett bíróság is

Előzetes döntéshozatali eljárás

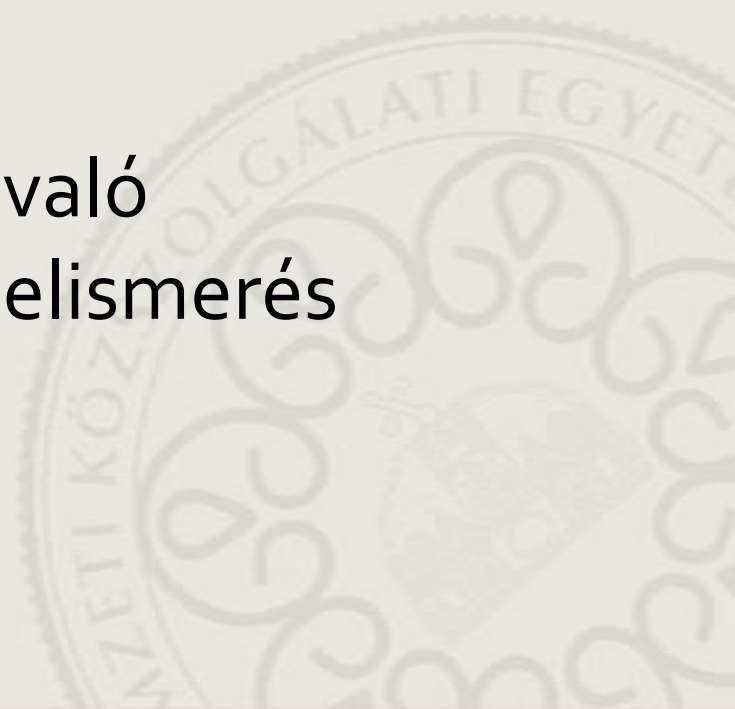
- tagállami bíróság: az uniós jog autonóm fogalma
  - ✓ jogszabály alapítja
  - ✓ állandó jelleggel működik
  - ✓ hatásköre kötelező jellegű
  - ✓ eljárása kontradiktórius
  - ✓ jogszabályokat alkalmaz
  - ✓ független és pártatlan

Előzetes döntéshozatali eljárás

1. A szervet jogszabály alapítja

- a tagállami bíróságot jogszabály alapította
- jogalkalmazó szerv
- közhatalom gyakorlásában való részvétel/közhatalom általi elismerés
- választottbíróságok?

Előzetes döntéshozatali eljárás

2. Állandó jelleggel működik

3. Jogszabályok alapján hozza döntését

- indokolási kötelezettség

4. Kontradiktórius eljárás

Előzetes döntéshozatali eljárás

5. A szerv kötelező hatásköre

- a jogvita elbírálása az adott szerv igénybevételével
- res iudicata

Előzetes döntéshozatali eljárás

6. Függetlenség

- a fórum védett a külső beavatkozásoktól
- pártatlanság

Előzetes döntéshozatali eljárás

Szükségesség

EUMSZ 267. cikk (2)

Ha egy tagállam bírósága előtt ilyen kérdés merül fel, és ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához **szükség van a kérdés eldöntésére**, kérheti az Európai Unió Bíróságát, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést.

- ✓ relevancia kérdése

Előzetes döntéshozatali eljárás

Elfogadhatóság

- ténylegesen folyamatban lévő, valós jogvita
- az uniós jog kért értelmezése kapcsolatban áll az alapjogvita tényeivel, tárgyával
- a probléma nem hipotetikus
- rendelkezésre állnak azok a ténybeli és jogi körülmények, amelyek szükségesek a feltett kérdés megválaszolásához

Előzetes döntéshozatali eljárás

Hatáskör

- a Szerződések, egyéb jogforrások lehetővé teszik-e az Európai Bíróság konkrét ügyben való eljárási jogosultságát
- ha nincs hatásköre: a Bíróság a főtanácsnok meghallgatását követően, indokolt végzéssel határoz
- kizárólag uniós jogi rendelkezések vizsgálata!

Előzetes döntéshozatali eljárás

Előterjesztési jogosultság

EUMSZ 267. cikk

Ha **egy tagállam bírósága** előtt ilyen kérdés merül fel, és ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére, kérheti az Európai Unió Bíróságát, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést.

Előzetes döntéshozatali eljárás

- tagállami bíróság
- tagállamok által létrehozott nemzetközi bíróságok

Előzetes döntéshozatali eljárás

Kötelező előterjesztés

EUSZ 267. cikk (3)

Ha egy tagállam olyan bírósága előtt folyamatban lévő ügyben merül fel ilyen kérdés, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, e bíróság köteles az Európai Unió Bíróságához fordulni.

Előzetes döntéshozatali eljárás

- tagállami bíróságok, amelyek határozatai ellen nincs jogorvoslati lehetőség
- objektív-szubjektív elmélet
- struktúra-funkció elv

Előzetes döntéshozatali eljárás

Kivételek az előterjesztési kötelezettség alól

- van az adott kérdésben kialakult bírói gyakorlat
- a kérdésre adható válasz evidens

Előzetes döntéshozatali eljárás

Kérelemre vagy ex officio

- felek kérelme
- a bíróság ex officio

Előzetes döntéshozatali eljárás

Jogorvoslat

- a jogorvoslat kimenetele nem korlátozhatja az előterjesztő bíróságnak azt a jogát, hogy a Bírósághoz forduljon az EUMSZ 267. cikke alapján

Előzetes döntéshozatali eljárás

Időpont

- az eljárás olyan szakaszában, amikor a bíróság képes a probléma jogi és a ténybeli hátterét meghatározni

Előzetes döntéshozatali eljárás

Az eljárás nyelve

- az előterjesztő tagállam hivatalos nyelve
- francia!

Előzetes döntéshozatali eljárás

Az előzetes döntés joghatása

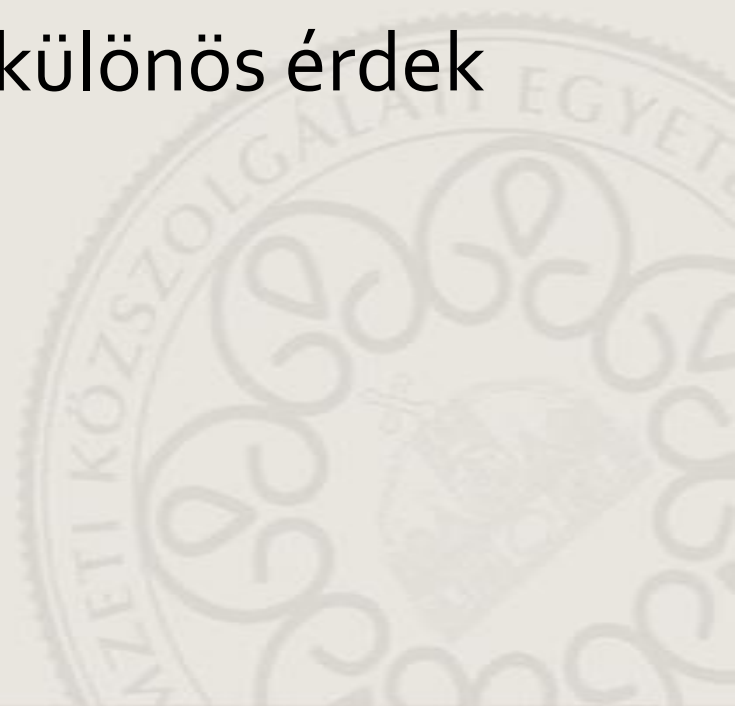
- az Európai Bíróság ítéletei megtámadhatatlanok
- kötelező erő
- érvénytelenség/értelmező döntés

Előzetes döntéshozatali eljárás

Gyorsított eljárás

- egyedi esetek
- az ügy elbírálásához fűződő különös érdek miatt indokolt
- külön kell kérelmezni

Előzetes döntéshozatali eljárás

Sürgősségi eljárás

EUMSZ 267. cikk (4)

Ha egy tagállami bíróság előtt folyamatban lévő ügyben olyan kérdés merül fel, amely valamely fogva tartott személyt érint, az Európai Unió Bírósága a lehető legrövidebb időn belül határoz.

Előzetes döntéshozatali eljárás

- Szabadság, biztonság, jog érvényesülésének térsége
  - ✓ büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés
  - ✓ vízum, menekültügy, stb.

Előzetes döntéshozatali eljárás

Írásbeli észrevétel

- csak az alapeljárás felei, a kérdést előterjesztő bíróság székhelye szerinti tagállam, a Bizottság, a Tanács és a Parlament nyújthat be
- az eljárás nyelvén és szoros határidőn belül

Előzetes döntéshozatali eljárás

- az ügy belső intézése felgyorsul
- egy éves időtartamra kijelölt, 5 bíróból álló különtanács
- elektronikus úton
- 3-6 hónap

Előzetes döntéshozatali eljárás

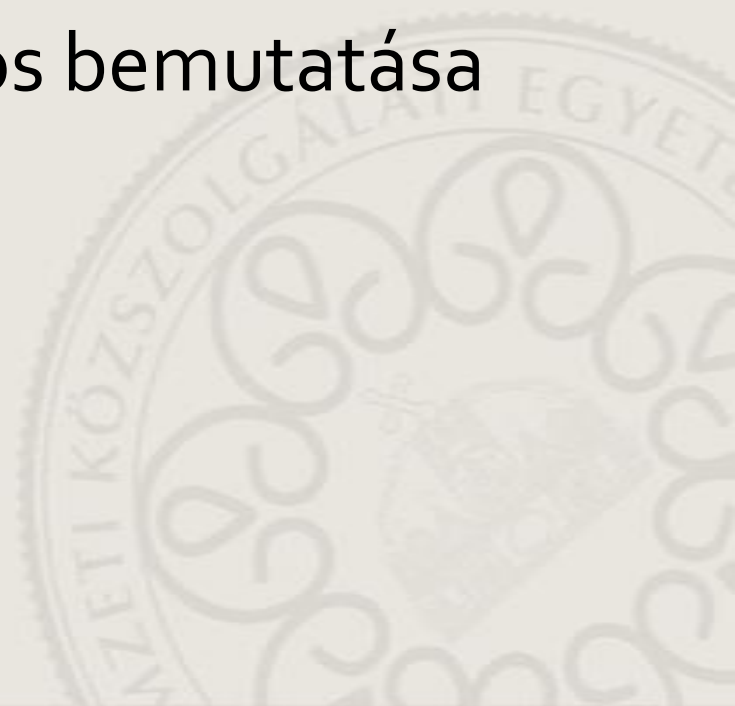
Egyszerűsített eljárás

- az előterjesztett kérdés azonos olyan kérdéssel, amelyről a Bíróság már korábban határozott
- a kérdésre adandó válasz levezethető az ítélkezési gyakorlatból
- indokolt végzés

Előzetes döntéshozatali eljárás

Forma, tartalmi követelmények

- bármely határozati forma
- ténybeli és jogi alapok pontos bemutatása
- max. 10 oldal

Előzetes döntéshozatali eljárás

1952. évi III. tv a polgári perrendtartásról

155/A §

(1) A bíróság az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárását az Európai Közösséget létrehozó Szerződésben foglalt szabályok szerint kezdeményezheti.

Előzetes döntéshozatali eljárás

(2) Az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezéséről a bíróság végzéssel határoz, egyidejűleg a per tárgyalását felfüggeszti. A bíróság a végzésben meghatározza azt a kérdést, amely az Európai Bíróság előzetes döntését igényli, valamint - a feltett kérdés megválaszolásához szükséges mértékben - ismerteti a tényállást és az érintett magyar jogszabályokat.

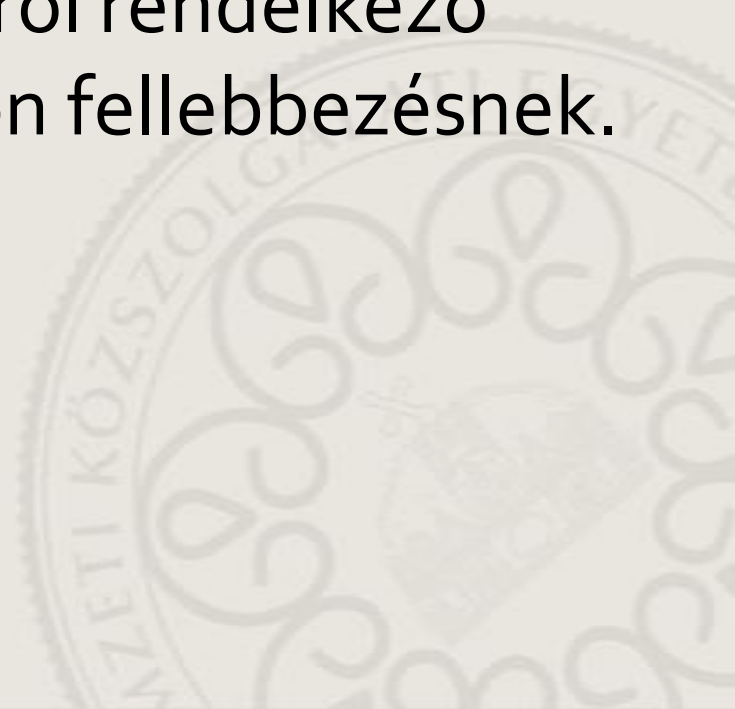

Előzetes döntéshozatali eljárás

A bíróság végzését az Európai Bíróság számára való kézbesítéssel egyidejűleg tájékoztatásul megküldi az igazságügyért felelős miniszter részére is. Ha a bíróság az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmet elutasítja, erről végzéssel határoz. A bíróság az elutasító döntését legkésőbb az eljárást befejező érdemi határozatában megindokolni köteles.

Előzetes döntéshozatali eljárás

(3) Az előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményező végzés és az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelem elutasításáról rendelkező végzés ellen nincs helye külön fellebbezésnek.

Előzetes döntéshozatali eljárás

2016. évi CXXX. tv a polgári perrendtartásról
(2018. jan. 1.)

130. § *[Az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezése]*

(1) A bíróság az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárását az Európai Unió alapját képező szerződésekben foglalt szabályok szerint hivatalból vagy kérelemre kezdeményezheti.

Előzetes döntéshozatali eljárás

(2) Az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezéséről a bíróság végzéssel határoz, a bíróság e végzését maga is megváltoztathatja. A bíróság a végzésben meghatározza azt a kérdést, amely az Európai Unió Bírósága előzetes döntését igényli, valamint - a feltett kérdés megválaszolásához szükséges mértékben - ismerteti a tényállást, az érintett magyar jogszabályokat, a vonatkozó uniós jogi rendelkezéseket, valamint azokat a körülményeket és indokokat, amelyek az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését megalapozzák.

I. Előzetes döntéshozatali eljárás

A bíróság végzését az Európai Unió Bírósága részére történő kézbesítéssel egyidejűleg tájékoztatásul megküldi az igazságügyért felelős miniszter részére is.

Előzetes döntéshozatali eljárás

(3) Ha a bíróság az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmet elutasítja, erről végzéssel határoz, e döntését legkésőbb az ítéletében köteles megindokolni.

